Global Schools Program

Mhutasari wa Kozi

Darasa la 11

Chanzo: Reimers, F. (2017). *Kuwawezesha wanafunzi kuboresha ulimwengu katika masomo sitini*. 1st ed. Createspace Independent Publishing Platform.

Hati Miliki: © 2017 Fernando M. Reimers. Kazi hii imeidhinishwa chini ya leseni ya kimataifa ya Creative Commons Attribution 4.0. Kutazama nakala ya leseni hii tembelea, https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/ Haki zote zimehifadhiwa.

Taarifa: Maudhui yote yaliyomo humu yameandaliwa na kuchapishwa kwa kujitegemea na Programu ya Shule ya Kimataifa (Global Schools Program).

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS
17 GOALS TO TRANSFORM OUR WORLD

Global Schools Program

Muhtasari	
Lengo la Kujifunza	
Katika darasa la 11, wanafunzi watazingatia vipengele tofauti vya jinsia: dhana potofu, majukumu ya jinsia katika maisha ya kila siku, na athari zake katika mambo makubwa ya kimataifa. Kisha, wanafunzi watajifunza kuhusu dhana ya mabadiliko chanya, na wajifunze jinsi wanavyoweza kukuza mabadiliko kwa kutambua na kuendeleza mabadiliko chanya katika maisha yao wenyewe.	
Nguzo za Somo	
Somo la 1	Jinsia na Fikra potofu
Somo la 2	Jinsia katika Maisha ya Kila Siku
Somo la 3	Mazungumzo ya Kimataifa Kuhusu Jinsia
Somo la 4	Kutambua Mabadiliko Chanya
Somo la 5	Uwasilishaji na mrejesho wa Mradi
Malengo ya Kujifunza	
• Wanafunzi watajifunza kuhusu dhana potofu na kuchunguza jinsi zinavyoweza kuleta madhara kwa watu. • Wanafunzi watashirikia katika mazungumzo kuhusu jinsia, kimataifa • Wanafunzi watajifunza kuhusu mabadiliko chanya na jinsi ya kuyatambua katika maisha yao wenyewe.	

Darasa la 11 Somo la 1

"Utangulizi wa Jinsia na jinsi"

Muda muafaka: dakika 60
Somo: Uraia, Historia, Somo la Jamii
Viwango: Usawa wa Jinsia na Uwezeshaji wa Wanawake na Wasichana (SDG 5)
Limeundaliwa na: Isabelle Byusa, Arianna Pattek, Emily Pope, Sam (Shiv) Sharma, Tisha Verma, Devon Wilson

Muhtasari na Mantiki: Somo hili limeandaliwa ili kurahisisha uelewa wa wanafunzi wa utofauti kati ya jinsi na jinsia pamoja na utambulisho wa kijinsia na dhana/majukumu yanayohusishwa na jinsia. Wanafunzi wataitazama tafsiri ya jinsia ya UNESCO na kutokana na uzoefu wao wenyewe watatuambia namna wamekutana au wameshuhudia mgawanyo wa majukumu unaotokana na jinsia. Kisha wataendelea kufikiria jinsi usawa wa kijinsia unavyoweza kuonekana katika muktadha wao.

Malengo ya mafunzo:

- Kukuza ujuzi wa kufikiri katika mpangilio maalumu.
- Kuchunguza jinsi dhana hizi zinavyoonekana katika maisha ya kila siku na kuongeza tafsili tafsiri rahisi ili kuzitajirisha au kuziweka katika muktadha sahihi.

Kuelewa Lengo: Kupitia uzoefu wao wa maisha, wanafunzi wataelewa tofauti kati ya na uhusiano kati ya jinsi dhidi ya jinsia, na usawa wa kijinsia (equality) dhidi ya uwiano wa kijinsia (equity).

Maswali Muhimu:

- Kuna tofauti gani kati ya jinsi na jinsia?
- Unawezaje kuelezea uanaume na and Uanamke? Wanawake?
- Je, ufafanuzi huu unamaanisha nini?
- Kuna tofauti gani kati ya usawa kwa wote na usawa kulingana na uwezo?
- Njia ya kwenda mbele ni ipi?

Malengo ya Kujifunza ya Mwanafunzi (Wanafunzi wataweza):

- Wanafunzi wataelewa tofauti kati ya jinsi na jinsia na kupata msamiati wa kujadili jinsi na jinsia ya mtu pamoja na usawa wa kijinsia na uwiano wa kijinsia.
- Wanafunzi wataunganisha baina ya dhana hizi na uzoefu wao wa maisha.

Tathmini: Wanafunzi wataweza waweze kushiriki katika majadiliano ya darasani na vikundi vidogo kulingana na mada zilizotajwa hapo juu katika Malengo ya mafunzo

Mlolongo wa Shughuli:

- Wanafunzi kusoma maana ya ujumuishaji wa jinsia katika Utekelezaji shughuli za UNESCO, kama kazi ya nyumbani kabla ya darasa.
- Darasa linaanza na TED Talk "Sote Tunapaswa Kuwa Wanafeministi" ya Chimamanda Ngozi Adichie.
- Jadili video kwa kulingana na tafsiri/ufafanuzi wa UNESCO
- Kisha, waambie wanafunzi waandike na kutafakari kuhusu jinsi wanavyoona majukumu ya kijinsi au kijinsia katika maisha yao ya kila siku, na namna usawa wa kijinsia unavyoweza kuonekana katika muktadha wao.
- Wanafunzi watajadili mawazo yao katika vikundi vidogo, wakichora picha ya sasa na/au majukumu ya kihistoria ya kijinsia na kisha kupendekeza njia za kuelekea usawa wa kijinsia.
- Mwalimu atawezesha mjadala mpana na darasa zima kuhusu mada hizi.

Walimu: Zana za walimu/ Vitendea Kazi

- Mfumo wa Utekelezaji wa Uingizaji wa Jinsia kwa UNESCO: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000131854
- (Video) “Sote Tunapaswa Kuwa Wanafeministi” TED Talk na Chimamanda Ngozi Adichie: https://www.youtube.com/watch?v=hg3umXU_qWc
- Kutoka Mahali Ninaposimama: Mradi wa Usawa wa Jinsia: http://cdn.worldslargestlesson.globalgoals.org/2016/07/Final-Gender-Equality-Lesson-Plan-1.pdf
- Zana za Usawa wa Jinsia za UNESCO: https://en.unesco.org/themes/education-and-gender-equality/resources

Darasa la 11 Somo la 2

"Utafiti wa Kijamii: muingiliano na mahusiano ya Kijinsia katika Jamii Yangu"

Muda muafaka: Dakika 60
Somo: Uraia, Historia, Somo la Jamii
Viwango: Usawa wa Jinsia na Uwezeshaji wa Wanawake na Wasichana (SDG 5) lengo namba tano
Limebuniwa na: Isabelle Byusa, Arianna Pattek, Emily Pope, Sam (Shiv) Sharma, Tisha Verma, Devon Wilson

Muhtasari na Mantiki: Wahimize wanafunzi kuelewa mahusiano yao binafsi na yale ya jinsia na namna muingiliano na mahusiano ya kijinsia yanavyokuwa katika jamii zao.

Lengo la Kufundishia: Wape wanafunzi zana za kufanya utafiti kuhusu muingiliano na mahusiano ya kijinsia pamoja na majukumu ya kijinsia

Kuelewa Lengo Shabaha: Kuelewa jinsi masuala ya jinsia yanajitokeza katika nyanja mbalimbali za maisha ya kila siku.

Maswali Muhimu:

- Je, kazi katika jumuiya yako zimegawanywa kulingana na jinsia?
- Je, wanawake au watu wasio na utambulisho wa jinsia wanaweza kushiriki katika shughuli sawa/kama wanaume?
- Je, kuna majukumu tofauti katika familia yako yaliyogawanywa kulingana na jinsia?

Malengo ya Kujifunza ya Mwanafunzi lemgo la ujifunzaji / lengo mahususi (Wanafunzi wataweza): Kufanya utafiti ili kuelewa muundo wa jinsia ya jamii yao.

Tathmini: Weka Wasifu wa Jinsia ya Jamii (Orodhesha kazi katika jamii yao na idadi ya wanawake na wanaume wanaofanya katika kila kazi).

Mlolongo wa Shughuli:

Darasa la awali (dakika 15):

- Tazama hotuba ya kampeni ya "He For She" na Emma Watson. Katika jozi, wanafunzi wajadili kile wanachofikiri ni wito wa kuchukua hatua katika video picha mjongeo na kwa nini ni muhimu.

- Mwalimu anaongoza aongoze majadiliano ya darasa kuhusu tafakari ya wanafunzi kwenye video picha mjongeo na kueleza umuhimu wa uwajibikaji wa mtu binafsi na ushirikishwaji wa jamii.

Maandalizi ya Shughuli ya Utafiti (Dakika 20): Majadiliano ya darasa zima kuhusu kufanya utafiti wa kijamii. Wanafunzi kutengeneza orodha ya maswali ya kuitafiti kiutafiti kuhusu jamii yao. Mifano ni pamoja na:

- Je, kati ya wanawake au wanaume nani wanamiliki biashara zaidi?
- Je, kuna mtu yeyote katika jumuiya yako ambaye anapinga dhana potofu za kijinsia? Ikiwa ndivyo, jinsi gani? Zungumza nao kuhusu uzoefu huu.
- Waulize watu katika taaluma zao kuhusu jinsi walivyopata kazi hiyo.
  - Je, walichagua?
  - Je, walifanya hivyo kwa sababu mama/baba yao alifanya hivyo?
  - Ndani ya familia zao, wanataka kuchunguza nini?
- Zungumza na wazazi wako kuhusu majukumu yao katika familia.

Kazi ya Vikundi Vidogo (Dakika 15): Wanafunzi wanakuza wasifu wao wa kijinsia katika jumuiya ya vikundi vidogo, pamoja na orodha ya maswali na mpango wa utafiti.

Hitimisho (Dakika 10): Wanafunzi waeleze kile walichoandaa katika vikundi vyao vidogo.

Rasilimali kwa Wanafunzi: Zana/ Vitendea Kazi

- Emma Watson kwenye Kampeni ya “HeForShe” (Video) https://www.youtube.com/watch?v=gkjW9PZBRfk
- Mfumo wa Shirika la Kazi Duniani la Uchambuzi na Mipango ya kijinsia: https://www.ilo.org/manila/lang--en/index.htm

Darasa la 11 Somo la 3

"Mazungumzo ya kimataifa Kuhusu Jinsia"

Muda muafaka: dakika 60
Somo: Uraia, Historia, Somo la Jamii
Viwango: Usawa wa Jinsia na Uwezeshaji wa Wanawake na Wasichana (SDG 5)
Limeandaliwa na: Isabelle Byusa, Arianna Pattek, Emily Pope, Sam (Shiv) Sharma, Tisha Verma, Devon Wilson

Muhtasari na Mantiki: Kushirikisha wanafunzi katika mazungumzo kuhusu hali ya kijinsia kote ulimwenguni na kufungua macho yao nje ya jamii zao.

Lengo la somo: Kuwapa wanafunzi fursa ya kukuza zaidi misamiati yao na kufikiria kuhusu masuala ya kijinsia katika muktadha wa kimataifa.

Kuelewa Lengo: Hali ya wanawake na jinsia ya walio wachache (LGBTQ+) duniani kote.

Swali Muhimu: Je, hali ya wanawake duniani kote ikoje?

Malengo ya Kujifunza ya Mwanafunzi (Wanafunzi wataweza): shabaha

- Kufahamu hali ya wanawake kote ulimwenguni.
- Kuchambua usawa wa kijinsia katika miktadha tofauti.

Tathmini: Kushiriki katika majadiliano ya darasa na vikundi vidogo.

Mlolongo wa Shughuli:

- Wanafunzi wamepangwa kulingana na eneo duniani:
    - Skandinavia
    - Ulaya
    - Amerika Kaskazini
    - Amerika ya Kusini
    - Afrika Kaskazini na Mashariki ya Kati
    - Asia Kusini
    - Asia ya Kusini-mashariki
    - Asia Mashariki
    - Kusini mwa Jangwa la Sahara, Afrika
    - n.k.
- Wanafunzi kupewa utambulisho:

- Wanawake
- Wanaume
- Msagaji/shoga/Mwenye Jinsia Mbili/wengineo
- Waliobadili jinsia/ wasio na Jinsia
- n.k.

- Wanafunzi watafanya utafiti kuhusu uhuru wao wa elimu, taaluma, na kijamii katika makundi matatu
- Wanafunzi wataandaa ripoti na kuwasilisha kwa darasa.
- Wanafunzi wafanye tafakari kuhusu walichokiona.
    - Walipata nini ambacho kiliwashangaza?
    - Je, hii ilibadilisha maoni yao kuhusu ukosefu wa usawa wa kijinsia?

Zana Kwa Ajili ya Walimu:

- Shughuli ya Warsha ya Uigaji wa Usawa wa kijinsia: https://wages.la.psu.edu/the-activity
- Uhakiki wa Vitabu (Ulimwengu Mbalimbali): https://www.inclusivesecurity.org/2012/03/13/book-review-worlds-apart/
- https://data.unwomen.org/rga?gclid=Cj0KCQjw2eilBhCCARIsAG0Pf8tCHOI0n5scbehmgJTForv71y0BZdo9eQ3y8kA8_aMKbF3wGZdpm8saAs3uEALw_wcB
- https://www.weforum.org/reports/global-gender-gap-report-2023/?gclid=Cj0KCQjw2eilBhCCARIsAG0Pf8vnxCybXyvNFWCvtVaMDU2q44Gi6Ltmt7EKWylgzxP3MzbdGzp2PDUaArKLEALw_wcB
- https://hdr.undp.org/data-center/thematic-composite-indices/gender-inequality-index#/indicies/GII

Darasa la 11 Somo la 4

"Waasi Chanya juu ya Usawa wa Kijinsia"

Muda muafaka: Dakika 60
Masomo: Uraia, Historia, Somo la Jamii
Viwango: Usawa wa Jinsia na Uwezeshaji wa Wanawake na Wasichana (SDG 5)
Imeundwa na: Isabelle Byusa, Arianna Pattek, Emily Pope, Sam (Shiv) Sharma, Tisha Verma, Devon Wilson

Muhtasari na Mantiki: Wanafunzi wataombwa kuyaangazia majukumu ya kijinsia. Kupitia mchakato huu, wanafunzi watatakiwa kufanya utafiti, uandishi na uhariri.

Lengo la somo: Kuwapa wanafunzi zana za kufanya utafiti wa kijamii kuhusu mahusiano na muingiliano wa kijinsia na majukumu ya kijinsia.

Lengo la Kuelewa Shabaha: Njia ambazo watu hutumia kukuza usawa wa kijinsia katika mazingira tofauti duniani kote.

Maswali Muhimu:

- Jinsi majukumu ya kijinsia na ubaguzi sa kijinsia vinajidhihirisha katika maisha yetu ya kila siku?
- Usawa wa kijinsia na uwiano wa kijinsia ni nini?
- Watu binafsi wanaweza kushughulikia vipi masuala haya?

Malengo ya Kujifunza ya Mwanafunzi/Melengo Mahususi (Wanafunzi wataweza): Kutafiti na kuandika kuhusu mada ya uwiano wa kijinsia.

Tathmini: Sehemu ya mwisho ya kazi iliyoandikwa na wanafunzi.

Mlolongo wa Shughuli:

- Wanafunzi wataombwa kutafakari kuhusu masuala ya usawa wa kijinsia ambayo yaliwashangaza zaidi wakati wa masomo matatu ya kwanza.
- Kuanzia hapa, wanafunzi watatakiwa:
  - Kufanya utafiti zaidi kuhusu tatizo na vyanzo vyake.
  - kutafiti watu au miradi ambayo tayari inaweza kutumika ili kukabiliana na hilo tatizo (ndani na/au kimataifa).
- Baada ya kufanya utafiti wa awali, wanafunzi wanaweza kuanza kufanya yafuatayo:
  - Kuandika Kuorodhesha watu au miradi waliyogundua na kuchapisha kazi yao ya mwisho kwenye tovuti.
    - Fursa hii inaweza kutumika kuunda tovuti ya darasa au tovuti mahususi ya usawa wa kijinsia.
  - Kuandaa pendekezo la mradi wa kukabiliana na masuala ya kijinsia
- Mwishoni mwa mradi, wanafunzi watatatakiwa kufikiria kuhusu utafiti wao na kufanya tafakuri. Habari zaidi juu ya zana hizi imejumuishwa katika sehemu ya zana i za Walimu hapa chini.

Zana za Walimu:

- Mfumo wa Kufikiri Unaoonekana (Sifuri Mradi): http://www.pz.harvard.edu/projects/visible-thinking

Darasa la 11 Somo la 5

"Mradi wa Jiwe la nguzo: Kuchangia kwa Jamii isiyoona umuhimu wa kijinsia"

Muda muafaka: Dakika 60 kwa kila somo
Masomo: Uraia, Historia, Somo la Jamii
Viwango: Usawa wa kijinsia na Uwezeshaji wa Wanawake na Wasichana (SDG 5) Lengo namba 5 la Maendeleo Endelevu
Limeandaliwa na: Isabelle Byusa, Arianna Pattek, Emily Pope, Sam (Shiv) Sharma, Tisha Verma, Devon Wilson

Muhtasari na Mantiki: Kushirikisha wanafunzi kwa ujasiri kufikiria ulimwengu usio na jinsia (ulimwengu ambao jinsia yako haiamui unachoweza kufanya na kufikia maishani).

Lengo la somo Kufundishia: Kuwapa wanafunzi zana za utafiti kwa uhuru na kushughulikia masuala ya usawa wa kijinsia.

Kuelewa Lengo: Sote tunapaswa kujitahidi kujenga ulimwengu usio na jinsia.

Maswali Muhimu:

- Ni nini kinatuzuia kuwa na jamii isiyo na jinsia?
- Kwa nini tunaruhusu jinsia zetu ziamue kile tunachoweza na tusichoweza kufikia maishani?

Malengo ya Kujifunza ya Mwanafunzi (Wanafunzi wataweza):

- Kufanya utafiti ili kuelewa muundo wa kijinsia wa jamii yao.
- Kukuza ujuzi wa kuchukua hatua kulingana na utafiti wao.

Tathmini: Kuwasilisha andiko la mwisho la utafiti.

Mlolongo wa Shughuli (Shughuli za Ufundishaji):

- **Sehemu ya 1 (dakika 10):** Endelea na mjadala wa funzo walilopata wanafunzi kutoka Somo la 4 na mada ya jamii isiyo na jinsia.
- **Sehemu ya 2 (muda uliosalia wa darasa):** Kulingana na utafiti uliofanywa na mafunzo tuliyopata katika Somo la 4, wanafunzi wanatakiwa kuandaa mpangokazi ambao utapelekea usawa zaidi katika jamii.
- **Sehemu ya 3 (nje ya darasa; hiari):** Wanafunzi wanaweza kufanya mahojiano na watu ili wajifunze maoni tofauti kuhusu usawa wa kijinsia na mipango ya utekelezaji inayopendekezwa.

- **Sehemu ya 4 (baada ya kukamilika kwa mradi):** Wanafunzi wanatazamia kuona athari za ya muda mfupi na mrefu ya mipango yao na jinsi ulimwengu unavyoweza kuonekana ikiwa kuna usawa wa kijinsia na jamii isiyo na jinsia.